

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, NPT-KTK-20-A-0017 azonosító számú - „A hazai kettős vagy többszörös különlegességű tehetségeket segítő tehetséggondozó programok támogatása” - című projekt keretében megvalósított program

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Tartalom:

1. A szakmai együttműködés értékelése
2. A tehetséggondozó műhely módszertani munkájának értékelése (ütemezett feladatok, ütemterv, munkaterv stb. tekintetében)
3. A tehetséggondozást végző szakemberek munkájának értékelése
4. A tanulók, - mint célzott tehetségígéretek - munkájának értékelése
5. A tehetséggondozás területeivel kapcsolatos észrevételek
6. A tanulók eredményes munkáját segítő módszertani háttérvizsgálatok, mérések rövid bemutatása (célzott megfigyelések, felmérés, egyéni mutatók)
7. A megvalósult elképzelésekről a célkitűzések tükrében (eredmények és szakmai szempontok)
8. Szakmai konzekvenciák, rövidtávú és hosszú távú elképzelések
9. Összegzés, zárógondolatok

Készítette: Csincsák Zoltánné

Fogyatékossgal is tehetségesnek lenni
Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást
Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, NPT-KTK-20-A-0017 azonosító számú - „A hazai kettős vagy többszörös különlegességű tehetségeket segítő tehetséggondozó programok támogatása” - című projekt keretében megvalósított program

1. A szakmai együttműködés értékelése

A szakmai együttműködés alapelveinek kidolgozása már a projekt koncepcionális kidolgozása, lebonyolítása előtt megkezdődött, ha úgy tekintjük, a pályázat megírásakor. Ebben két fő gyógypedagógus vett részt /Csincsák Zoltánné és Kovács Henrietta/ akik egyben az intézmény, mint Kiváló Akkreditált Tehetségpont képviselőjét is ellátják 2018. óta.

Az együttesen megfogalmazott szabályok és elvárások kölcsönös betartása, működtetése nem ütközött számukra nehézségekbe. Ebben nagy szerepe volt az egységes szemléletmódnak, a projekt-jellegű programszervezésnek, az összehangolt munkastílusra irányuló törekvéseknek egyaránt, melyek különös tekintettel a tehetségsegítő, tehetséggondozó attitűd tekintetében mutatkoztak meg.

Kiemelt szerepet kapott: a felismert tehetségformák segítése, támogatása, a vállalt programok biztonságos megszervezése, és bizonyos társuló alapfunkciók ellátása. (pl. kapcsolattartás, kompenzáció, figyelemmel kísérés, rugalmasság, szervezettség, stb.)

A szakmai együttműködés és a komplex program megvalósításának folyamata olyan tanulási és alkotási környezet kialakítását tette lehetővé, amely a tanulók eredményes fejlődési feltételeit biztosította. A projekt lebonyolítása során a halmozottan hátrányos helyzetű, fogyatékossgal élő tanulókat támogattuk a fő feladat, a tehetséggondozás mellett. Jellemző volt a harmonikus, támogató, a tanulók érdekeit szem előtt tartó foglalkoztatás és differenciálás.

2. A tehetséggondozó műhely módszertani munkájának értékelése

Koncepcióinkhoz kapcsolódva Günzburg szavai nyomán tudnám - a legközelebbi párhuzamot vonva - leírni megállapításaimat. „Nem tudjuk, melyik gyermek milyen messzire fog eljutni az úton, de az utat ki kell jelölnünk, és folyamatos segítséget kell biztosítanunk.” /Günzburg/ Foglalkozásaink módszertani körvonalazása, szakmai vállalásaink rögzítése, az egyes programelemekhez kapcsolódóan megtervezett szakmai elgondolásunk a beadott pályázatban már bemutatásra került. Az utat kijelöltük, és folyamatos segítséget nyújtottunk a projektben bevont tanítványaink számára.

A tényleges tehetséggondozásra irányuló munka egymásra épülő, a munkatervben és a haladási naplóban is megjelölt, kisebb blokkokban (1-3 óra) zajlott, közös elgondolásokat igyekezett

Fogyatékossgal is tehetségesnek lenni

Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, NPT-KTK-20-A-0017 azonosító számú - „A hazai kettős vagy többszörös különlegességű tehetségeket segítő tehetséggondozó programok támogatása” - című projekt keretében megvalósított program

érvényre juttatni. A célzott megoldásokkal és tematikával közvetlen célok realizálódhattak. Tanítványaink sokoldalú, választható, egyéni készségekre, képességekre építő tevékenységekben, kreatív technikák kipróbálásában vehettek részt. Különböző területeken és tevékenységek megvalósításában való próbálkozások által mindegyikük egyenlő hozzáféréssel lehetett aktív, „sikeres”, képességeinek, érdeklődésének és tehetségének megfelelően, a lehető legszélesebb módon való kibontakozásra kapva esélyt.

Kiemelt elgondolás jellemezte a munkánkat abban a tekintetben, hogy az intézményi hagyományok ápolása és megőrzése, gazdagítása, valamint ezzel párhuzamosan az újszerű igények és megvalósítási keretek iránti nyitottság is megjelent, jelen volt.

A munkastílus tekintetében is hasonlóképpen pozitív tapasztalatokról szeretnék említést tenni. Az összehangoltság, a kooperációs szemlélet minden, a projektben részt vevő szakmai munkatársra, és az időközben hozzánk csatlakozó önkéntesekre is jellemző volt. Az egyéniségükből fakadó sajátos ábrázolási, megnyilvánulási formák és specifikumok természetesen a „személyes arculat” megjelenését és szabadságát tették lehetővé.

3. A tehetséggondozást végző szakemberek munkájának értékelése

A tehetséggondozást végző szakemberek teamben dolgoztak és szorosan együttműködve kooperáltak. Megbeszélések, szakmai elképzelések és a megvalósítási módok mindenkori optimális összehangolása jellemezte munkájukat. Szoros kohéziót alakítottak ki a saját mikroközösségen belül és az adott foglalkozásokon részt vevő tanulói csoportokkal. Arra is volt példa, hogy a tehetséggondozásban érintett csoporttagok tevékenységeink iránt érdeklődő osztályközösségének további tagjaival is bővült egy-egy foglalkozási téma iránti érdeklődés. Az egyéni megvalósítók feladataikat összehangoltan végezték, a műhelybeszéléseket aktuálisan vezető munkatársként is.

A szakmai megvalósítással megbízott munkacsoport kreatív technikák kipróbálását és különféle egyéni próbálkozásokat biztosított a tanítványoknak. Fontos elem volt a változatosság és a választhatóság. Az előzetes azonosítások eredményeinek, valamint a tanulók folyamatos megismerésének köszönhetően a meglévő készségekre és képességekre alapoztak, azokat figyelembe véve építették fel - immár a gyakorlatban - a megvalósítandó alkotótevékenységeket. Mindenki egyformán esélyt kapott a részvételre, természetesen nem elfeledve aényt, hogy a kibontakoztatás sikere a tanítványok mindenkori képességeinek, tehetségének függvénye. Különösen igaz ez erre a populációra, az értelmi fogyatékosokkal élő

Fogyatékosokkal is tehetségesnek lenni

Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, NPT-KTK-20-A-0017 azonosító számú - „A hazai kettős vagy többszörös különlegességű tehetségeket segítő tehetséggondozó programok támogatása” - című projekt keretében megvalósított program

gyermekre és tanulókra. A pályázatban foglaltaknak megfelelően valamennyien a személyes és a szakmai kompetenciáink birtokában teljesítettük azokat a tevékenységeket, melyekkel megbíztak bennünket.

A munkálatok koordinálása, a tanulók fejlődésének nyomon követése, a tehetség kibontakoztatásához szükséges készségek fejlődésének egyéni megsegítése és gondozása mind a sikeres megvalósítást célozta. A megvalósító munkatársak szakmai felkészültsége, szándéka, a művészetek iránti nyitottsága, a fogyatékkal élők iránti elkötelezettsége, a szakmai színvonal és hatékonyság egyfajta építő kövei voltak. A figyelemmel kísérés, megfelelő rálátással bírás, az alkotói – befogadói aktivitás nagyszerűen segíthette a tehetségműhelyekben tervezett munkánk megvalósítását. Az kollégák esetében megmutatkozó alkotásvágy és motiváltság ösztönző erővel hatott a jelen lévő tanítványokra is.

A művészi készségek, a hagyományőrző gondolkodásmód egységesen jellemezte valamennyinket. Mindenki egyéni koncepció alapján gondolkodott. Ki-ki alkotói fantáziával, képzelőerővel és tevékenységközpontúsággal tette a dolgát, kreativitást vitt a szakmai feladatokba. A tanítványokkal végzett foglalkozások során az egyénekhez igazított, személyre szabott, képességek szerinti differenciált és segített feladatok tematikusan épültek fel.

4. A tanulók, - mint tehetségígéretesek – munkájának értékelése

A tanítványainkban rejlő tehetségre tekinthetünk úgy is, hogy az valami olyasmi, mint egyfajta művészeti érték előfutára. Ennek megnyilvánulása rendkívül egyedi...

A tanulók beválogatása alkalmával körvonalazódott, hogy tehetségesnek vélt és „ítélt” tanulóink ígéretes szinten rendelkeznek azokkal a fontos képességekkel, melyek az alkotómunka kompetenciakörébe sorolhatók, vagy ahhoz közvetlenül kötődnek.

A tehetséggondozó foglalkozásaink megvalósításának hatására kreativitásuk, fantáziájuk, önállóságuk, önkifejezés iránti igényük, megnyilvánulási törekvésük teret nyert. A nyitottság, kíváncsiság, a motiváltság mellett már megjelent a tervezés, a célmeghatározás is. A sikeres alkotómunkát nem utolsó sorban a kitartásnak, próbálkozási hajlandóságnak, az aktivitásnak is köszönhetjük. Mind ezek közben alkalmazkodásuk erősödött, szociális, együttműködési készségeik, képességeik formálódtak. Talán ezek a fejlődéssel elért eredmények hosszútávon is fennmaradhatnak tanítványainkban, mint egyfajta attitűd, szemlélet, ill. viselkedés, melynek kibontakozását a megfelelő segítséggel, gondozással a megalapozva szolgálhattuk az érintett tehetségterület vonatkozásában.

Fogyatékkal is tehetségesnek lenni

Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, NPT-KTK-20-A-0017 azonosító számú - „A hazai kettős vagy többszörös különlegességű tehetségeket segítő tehetséggondozó programok támogatása” - című projekt keretében megvalósított program

5. A tehetséggondozás területeivel kapcsolatos észrevételek

A pedagógiai-gyógypedagógiai és módszertani szempontok a tehetség szemlélettel ötvözve kerültek összehangolásra. A területek összeillesztése és illeszkedése elválaszthatatlan, mivel a sajátos nevelési igényből eredő gyógypedagógiai konzekvenciákat és vonatkozásokat (a kettős különlegesség esetében alkalmazott különleges bánásmód és kiemelt figyelem kérdésköre és indokoltsága) nem nélkülözheti sem a tehetséggondozásra irányuló célzott segítő tevékenység, sem az alkotómunka.

Gyógypedagógiai szempontból a konstruktivitás, az ábrázolási készség, a szenzomotoros koordináció fejlesztése, a mozgásélmény és a vizuális élmény összekapcsolása volt a célunk. A vizuo-motoros koordinációs képesség mellett az inter-szenzoros koordináció is fejlesztésre került. A vizuális memória és percepció főként az alaklátással, formaállandósággal, alak-háttér konstanciával, a tudatos szemmozgással, fixálással kapcsolatos feladatokat jelentette. Átfogó jelleggel a kommunikációra, a gondolkodási műveletekre épülő képességek, részképességek fejlesztése is érintett volt. A beszéd értő és kifejező funkciói, a differenciálás, az elemi analízis, szintézis, a művészeti szempontból értékelhető asszociáció, absztrakció, divergens, konstruktív gondolkodás és kreativitás ösztönzése is jelen volt a tehetséggondozásunk mindennapjaiban. Fontos célunk volt az „én csináltam” kompetenciaélmény művészeti jellegű, művészi szempontból is megközelíthető alkotói (munka)tevékenység irányába történő terelése. Talán többek között ezért volt különös jelentősége az irányított, tervezett munkának, a célzott tehetséggondozásnak.

Művészeti szempontból számtalan, változatos, életkorukat és érdeklődésüket is figyelembe vevő tevékenységet kínáltunk fel, melyek közül alapesetben maguk választhattak a mentorált tanítványok. Kiemelt jelentőséggel bírt a közösen, több napon átívelő „csapatban” végzett alkotómunkák lebonyolítása. A fő program az intézmény tehetségponti működésének egyéni arculatában új területen való tapasztalatok lenyomatát és az előrelépés lehetőségét hozta. Az autista tanulókkal kipróbált kiegészítő programunk egyike - a DIGI-team szakkör - a digitális élettérben való útra terelte az érdeklődőket.

Fogyatékossgal is tehetségesnek lenni

Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

**EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ**

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, NPT-KTK-20-A-0017 azonosító számú - „A hazai kettős vagy többszörös különlegességű tehetségeket segítő tehetséggondozó programok támogatása” - című projekt keretében megvalósított program

6. A tanulók eredményes munkáját segítő szakmai megfigyelések, módszertani vizsgálatok és mérések rövid bemutatása

A szakmai szempontokat követő (fel)méréseknek nagy szerepük volt abban, hogy a tanítványok a kompetenciák feltérképezését követően a tehetségüknek megfelelő műhely alkotómunkáiba kapcsolódhassanak be. Tapasztalati tudásunk alátámasztja azt az elgondolást, miszerint a megfigyelt területek célzott megfigyelései során a tanulók művészeti szempontú beválogatását segíthettük.

Célunk az volt, hogy az adott tanuló a számára legmegfelelőbb tevékenységekbe vehessen részt, így meglévő kompetenciáinak, tehetségének kibontakoztatása valóra váljon. Az eredményes azonosító munkát a megfelelő módszer megválasztása nagymértékben elősegítette. Erősségünk a következő tényezőkön alapult. Törekedtünk: az átláthatóságra, áttekinthetőségre, az informatív jellegre, a komplexitásra, a személyre szabottságra, a világos megfogalmazásra.

7. Az elképzelések megvalósulásáról a célkitűzéseink tükrében

Amikor a járványhelyzet mérséklődéseként végre megindulhatott a projekt tényleges lebonyolítása, már minden együttműködő és érintett félben tudatosulhatott néhány fontos és elengedhetetlen feltétel.

A munkafolyamatok előre haladtával a tanítványok nagy többségéről kiderült, hogy valóban igen jó szinten rendelkeznek a kompetenciaterületekhez közvetlenül kötődő legfontosabb képességekkel, és részkompetenciákkal, melyek tehetségük fejlődését megalapozhatják, előre mozdíthatják. Ígéretes szinten birtokában voltak olyan képességeknek, melyek az egyéni tehetség kibontakozása, kibontakoztatása és az egyéni alkotómunka irányába mozdíthatták személyiségüket. Elmozdíthatók, befolyásolhatók voltak olyan attitűdök, szemlélet, és egyfajta viselkedés irányába, melyek a művészetekkel, művészeti ágakkal, népi hagyományokkal kapcsolatos ismeretek és az alkotáshoz nélkülözhetetlen készségeik fejlődését célozták. (merészség, impulzivitás, rugalmas tervek elfogadása és követése, eredet- és ötletgazdagság, új elképzelések iránti nyitottság, stb.)

Összegezve a megvalósítás tapasztalatait és konzekvenciáit; bízunk abban, hogy a beválogatott tanulói populáció tagjai ígéretesek lesznek. Ehhez azonban elfogadható szinten birtokolniuk kellett olyan - az alkotáshoz elengedhetetlen - alapkészségeket, melyek hiányában nem igazán lenne feltétel nélküli a sikeresség.

Fogyatékossgal is tehetségesnek lenni

Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, NPT-KTK-20-A-0017 azonosító számú - „A hazai kettős vagy többszörös különlegességű tehetségeket segítő tehetséggondozó programok támogatása” - című projekt keretében megvalósított program

A kettős különlegesség tulajdonképpen ebben is mérhető. Hiszen önmagában a tehetségesség még nem garancia a sikerességre, pusztán előfeltétele lehet annak... És igaz lehet ugyan ez fordítva. A fogyatékoság jelenléte mellett is lehet tehetséges, vagy sikeres valaki.

A távlati és közvetlen célkitűzésekben megfogalmazottakat is figyelembe véve sikerrel zárult a projekt. A kitűzött célok megvalósítását szolgálta valamennyi megvalósított szakmai munka. Talán ezen az új tehetségterületen ezek az első közeli lépések a távlati célok és az előre lépések realizálására...

8. Szakmai konzekvenciák, hosszú távú elképzelések

A pályázatban vállalt tehetséggondozó munka és egyéb szakmai tevékenységek teljes körű megvalósítása; az egyes programok, a program elemek megtervezése, megszervezése és lebonyolítása nem kis energiát és odafigyelést kívánt. Ezt egyformán szükséges érteni a projekt megvalósulását és megvalósítását segítő illetve azt támogató valamennyi együttműködő fél személyére. Ezért a köszönet is egyformán illet mindenkit!

Szeretnénk köszönetünket kifejezni a Fenntartónak: Bajai Tankerületi Központ, az intézmény mellet működő civil alapítványnak: Egyesült Út alapítvány, partnereinknek: Liszt Ferenc AMI, MNÁMK, a megvalósító gyógypedagógus szakembereknek, a bevont önkénteseknek, egyéb szakmai munkatársak (előadók, pszichológus) és a teljes intézményvezetésnek, valamint a nevelőtestület tagjainak.

A jó munkához idő kell és még több kitartás! Persze olykor nem kis segítség is. Ez úton is megköszönjük! Az EMMI által megítélt vissza nem térítendő támogatás összege és lehetősége lehetővé tette számunkra a sikeres szakmai munka elvégzését, hozzáférhetővé tette tanítványaink számára azt a sokféle és változatos, élményekben, együtt munkálkodásban gazdag interaktív környezetet, azt a támogató és mentoráló pedagógus, mely esetünkben ehhez a sikerességhez elengedhetetlen volt. Számos értékes tapasztalattal gazdagodtunk. Igyekszünk esetleges hibáinkból, nehézségeinkből a hasznos tanulságokat levonni a jövőre nézve.

Napjainkban támogatások, innovációk nélkül nehezen boldogulnának a köznevelés területén működő intézmények. Szükség van a központi anyagi források kiegészítésére, melyre a legtöbb esetben pályázatok útján van esély.

Fogyatékosággal is tehetségesnek lenni

Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, NPT-KTK-20-A-0017 azonosító számú - „A hazai kettős vagy többszörös különlegességű tehetségeket segítő tehetséggondozó programok támogatása” - című projekt keretében megvalósított program

Több olyan tárgyi eszköz, egyéb felszerelés és dekorációs kellék beszerzésére kerülhetett sor jelen pályázat lebonyolításakor, melyek nem csak eszköz béli repertoárunkat színesítették, hanem a szakmai igényesség és gazdagság, a színvonal emelését segítették elő a projektben. Átgondoltuk az előmunkálatokat, akadálymentessé tettük az elképzeléseket, s ezeknek „csak” a vírus szabott határt.

Gyógypedagógia-módszertani intézményként a helyzetünk speciális, hiszen a többségi oktatásban rejlő lehetőségek a tehetséggondozás területén egészen más képet mutatnak. Mi mégis az elégedettség érzésével szólunk, amikor másokkal is megosztjuk, hogy mennyi sok szép élménnyel zárult a megvalósított alkotómunkák sora. Fotókollázsaink által ezeket az örömteli, hasznos, szép, elmélyült, gyermek-, és művészetközeli pillanatokot kívántuk megörökíteni és mások számára is hozzáférhetővé tenni, - sajnos a teljesség igénye nélkül.

9. Zárógondolatok

Boldogság, öröm, felelősség hatja át mindennapjainkat, szakmai munkánkat és iskolai életünket. Különös elhivatottság kell fogyatékossgal élő embertársaink életét segíteni, tanulóink, e gyermekek számára is megláttatni, megmutatni az önmagukban rejlő szépet, a jót és az értéket.

Egy idézetet hívok most segítségül gondolataim és beszámolóim zárásaként:

„A boldogságot csak az bírja el, aki elosztja. A fény csak abban válik áldássá, aki másnak is ad belőle.”

Baja, 2021. december 30.

Csincsák Zoltánné

intézményvezető-helyettes

szakmai megvalósító és a projekt vezetője

Fogyatékossgal is tehetségesnek lenni
Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

